

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 54P/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123239008
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4123239008.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C., toho času bytom D. E. deti a rodiny C., F. XXX, XXX XX C., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto C. a nevedeného otca, o ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

I. Súd podľa § 56 ods. 1, 2 Zákona o rodine u s t a n o v u j e mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX poručníka: Mesto C., ktorý bude maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok a zabezpečovať jeho výchovu bez povinnosti osobne sa o maloleté dieťa starať.

II. Súd podľa § 38 ods. 1 Zákona o rodine matke A. B., nar. XX.XX.XXXX p o z a s t a v u j e výkon jej rodičovských práv a povinností k mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Nitra (ďalej len Úrad), podal na tunajšom súde dňa 12.05.2023 návrh na začatie konania vo veci vyslovenia osvojiteľnosti mal. A. B. a na ustanovenie poručníka maloletému podľa § 180 Zákona o rodine a návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Nitra rozsudkom č. k. 13P/315/2022-29 zo dňa 27.02.2023, právoplatným dňa 20.04.2023 nariadil nad mal. A. B. výchovné opatrenie spočívajúce v pobyte maloletého v D. E. F. G. H. C. (ďalej len CDR) najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Od umiestnenia maloletého do CDR ho jeho matka nenavštívila, ani ho nijakým spôsobom nekontaktovala, maloletý vyrastá v profesionálnej rodine. Nikto z blízkych príbuzných neprejavil záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloletého.

2. Vec sa viedla na tunajšom súde pod spisovou značkou 11P/98/2023 a súd v nej nariadil termín pojednávania na deň 14.09.2023, na ktoré predvolal aj A. C. ako osobu navrhnutú Úradom za poručníka maloletému A..

3. Mesto C. sa písomne listom zo dňa 11.09.2023 ospravednilo z neúčasti na pojednávaní a poukázalo na svoje vyjadrenie k návrhu Úradu na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu, v ktorom uviedlo, že je potrebné v zmysle ustanovení Zákona o rodine (§ 56 a nasl.) najskôr skúmať, či existuje fyzická osoba, ktorá by mohla byť ustanovená za poručníka maloletému, pretože ustanovenie orgánu miestnej samosprávy za poručníka považuje za krok ultima ratio.

4. Na predmetnom pojednávaní súd uznesením č. k. 11P/98/2023-42 rozhodol, že vylučuje na samostatné konanie návrh Úradu zo dňa 12.05.2023 na ustanovenie poručníka mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX z tohto konania na samostatné konanie.

5. Uznesenie o vylúčení časti návrhu na samostatné konanie odôvodnil súd tým, že pre rozhodnutie o ustanovení poručníka maloletému A. B. bude potrebné ešte vykonať ďalšie dokazovanie zisťovaním vhodnej osoby, ktorá by mohla vykonávať funkciu poručníka maloletému dieťaťu.

6. Po vylúčení časti návrhu bola vec zapísaná pod novú spisovú značku a to 54P/87/2023 a súd v nej nariadil termín pojednávania na deň 11.01.2024, na ktoré predvolal Úrad a A. C. ako navrhovaného poručníka.

7. Mesto C. sa z neúčasti na pojednávaní písomne ospravedlnilo, zároveň poukázalo na svoje vyjadrenie k návrhu Úradu na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu zo dňa 05.09.2023, na ktorom trvá a súdu dáva na vedomie, že má vedomosť, že funkciu poručníka by mohla vykonávať pani I. J., bytom C., ktorá má v náhradnej osobnej starostlivosti mal. sestru A. B., matky maloletého A., pozná maloleté dieťa a prejavila ústny súhlas s ustanovením za poručníka maloletému. Mesto preto navrhuje, aby maloletému za poručníka bola ustanovená fyzická osoba blízka maloletému dieťaťu, ktorá spĺňa predpoklady a dáva záruku, že bude svoju funkciu vykonávať v najlepšom záujme maloletého, prípadne, aby túto funkciu vykonávalo D. E. F. G. H. C..

8. Vzhľadom na ospravedlnenie A. C. súd rozhodol, že pojednávanie vykoná aj bez jeho prítomnosti a vykonal dokazovanie prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a rozsudkov tunajšieho súdu sp. zn. 11P/98/2023 a sp. zn. 11P/87/2023, zistil stanovisko kolízneho opatrovníka a zistil tento skutkový stav:

9. Maloletý A. B. sa narodil dňa XX.XX.XXXX v B. – H. matke A. B., otcovstvo k maloletému nie je určené.

10. Z dôvodu nestarostlivosti matky o maloletého bol maloletý na základe uznesenia Okresného súdu Nitra o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 11PPOm/6/2022-8 zo dňa 10.11.2022, v ten istý deň vykonateľného a právoplatného dňa 19.01.2023, umiestnený v D. C., kde sa maloletý doposiaľ nachádza.

11. Následne po umiestnení maloletého do CDR podal Úrad dňa 08.12.2022 na Okresný súd Nitra návrh na nariadenie výchovného opatrenia, o ktorom súd rozhodol rozsudkom č. k. 13P/315/2022-29 zo dňa 27.02.2023, právoplatným dňa 20.04.2023 tak, že: Súd nariaďuje nad maloletým dieťaťom A. B., nar. XX.X.XXXX výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine na účely zabezpečenia odbornej pomoci alebo zabezpečenia úpravy rodinných, bytových a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa a to pobyt v zariadení najdlhšie na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o výchovnom opatrení v D. E. F. G. H. C., F. K. XXX, C.. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

12. V konaní sp. zn. 11P/87/2023 tunajší súd rozhodoval o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým a v uvedenej veci oboznámil okrem iného aj oznámenie D. C., podľa ktorého od umiestnenia maloletého sa o neho matka nijakým spôsobom nezaujíma, nekontaktuje ho, dieťa je v zmysle § 102 ods. 1 písmeno a) Zákona o rodine od 09.05.2023 právne voľné. Pobyt maloletému v CDR prospieva a keďže matka ani nikto z ďalšej rodiny nemá záujem starať sa o neho, je potrebné, aby v podmienkach Centra zostal aj naďalej.

13. Po vykonanom dokazovaní tunajší súd rozsudkom č. k. 11P/87/2023-30 zo dňa 14.09.2023 nariadil nad mal. A. B. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v D. E. F. G. H. C. s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a zároveň zaviazal matku prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, ktoré bude povinná platiť vždy do 20-eho dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom sa maloletý nachádza a to s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03.11.2023.

14. Rozsudkom č. k. 11P/98/2023-38 zo dňa 14.09.2023 tunajší súd rozhodol, že maloletý A. B. spĺňa podmienky osvojiteľnosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03.11.2023.

15. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

16. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

17. Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

18. Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

19. Podľa § 57 ods. 2 Zákona o rodine, za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov.

20. Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

21. Súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami skúmal, či v rodine maloletého je fyzická osoba, ktorá by bola ochotná a schopná vykonávať funkciu poručníka. Za tým účelom požiadal Úrad, aby vykonal potrebné šetrenie a podľa jeho oznámenia zo dňa 18.10.2023 maloletý nemá žiadnych príbuzných, ani blízke osoby, ktoré by prichádzali do úvahy na ich ustanovenie za poručníka maloletému. Zo strany blízkych osôb Úrad oslovil dňa 13.09.2023 pani I. J., ktorá má do náhradnej osobnej starostlivosti zverenú maloletú sestru matky J. L., ako aj pani M. N., ktorá má do náhradnej osobnej starostlivosti zverenú sestru mal. A., mal. M. K., ale ani jedna z nich neprejavila záujem vykonávať funkciu poručníka. Úrad nemá vedomosť o žiadnych iných osobách, či už príbuzných alebo blízkych, ktoré by mohli funkciu poručníka vykonávať a preto Úrad navrhol, aby súd podľa § 57 ustanovil za poručníka Mesto C., keďže nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu.

22. V konaní kolízna opatrovníčka odporučila návrhu vyhovieť, dodala, že pani J. ani pani N. maloletého nepoznajú, zároveň navrhla, aby súd matke pozastavil výkon rodičovských práv.

23. Podľa § 38 ods. 1 Zákona o rodine, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností.

24. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je dôvod na pozastavenie výkonu rodičovských práv matky k maloletému, pretože matka sa o neho nijakým spôsobom nezaujíma, dieťa sa nachádza v ústavnej starostlivosti, je právne voľné a preto súd v súlade s citovaným zákonným ustanovením rozhodol, že výkon rodičovských práv a povinností matky k maloletému pozastavuje.

25. Vzhľadom na to, že dieťa sa nachádza v ústavnej starostlivosti, matka ani nikto z príbuzných oňho neprejavuje záujem, bolo potrebné rozhodnúť aj o ustanovení poručníka v zmysle § 56 Zákona o rodine. Keďže dokazovaním nebola zistená žiadna fyzická osoba – príbuzný alebo blízka osoba, ktorá by túto funkciu mohla zastávať, súd rozhodol, že poručníkom maloletého bude A. C. v zmysle § 57 ods. 3 Zákona o rodine, bez povinnosti osobne sa o maloletého starať.

26. Pokiaľ ide o návrh Mesta C., aby súd v prípade, ak nebude zistená vhodná fyzická osoba, ustanovil za poručníka D. E. F. G. H. C., súd poukazuje na zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v platnom znení, najmä na jeho ustanovenie § 8 ods. 10, ktorý bol do zákona doplnený zákonom č. 218/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení

zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Podľa tohto ustanovenia s účinnosťou od 01. júla 2021 poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu.

27. S použitím analógie na základe článku 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov – Civilný mimosporový poriadok (CMP), v zmysle ktorého, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci a ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, potom možno vyvodiť záver, že zariadenie, v ktorom je maloletý umiestnený, nemôže vykonávať funkciu jeho poručníka.

28. Po takto vyhodnotených výsledkoch vykonaného dokazovania a na základe vyššie uvedených právnych úvah v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

29. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.